

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 285 din data de 11.05.2022

Dosar nr.: 1013/2021

Petiția nr.: 9485/15.12.2021

Petentă:

Reclamați:

1. Asociația Creștină "Sfântul Stelian Ocrotitorul Copiilor" – Bolintin Vale
- 2.
3. Terapeut

Obiect: restrângerea dreptului la servicii sociale (servicii de terapie pentru copii diagnosticați cu autism)

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

Asociația Creștină "Sfântul Stelian Ocrotitorul Copiilor" – Bolintin Vale, cu sediul în "Casa Curcubeului" din Orașul Bolintin-Vale, str. Republicii, Bl B3, parter, județul Giurgiu și cu adresa de e-mail

, angajată a Asociației Creștine "Sfântul Stelian Ocrotitorul Copiilor" – Bolintin Vale

Terapeut, angajat al Asociației Creștine "Sfântul Stelian Ocrotitorul Copiilor" – Bolintin Vale

II. Procedura de citare a părților

1. Prin adresa înregistrată sub nr. 422/18.01.2022, petentei i s-a pus în vedere să formuleze o petiție care să respecte prevederile art. 11 din *Ordinul nr. 144/2008 privind Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, procedură publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008*, solicitându-i-se ca în termen de 15 zile de la primirea adresei sus-menționate să retransmită o petiție semnată olograf în care să precizeze care sunt persoanele reclamate, cu indicarea numelui și prenumelui/a denumirii și a adresei de domiciliu/sediu/corespondeță a acestora. Totodată petentei i s-a solicitat să indice și să depună probele care dovedesc existența premiselor săvârșirii faptei de discriminare, inclusiv declarații scrise pe propria răspundere, semnate olograf, ale martorilor sau probe video-audio, precum și certificatul de încadrare în grad de handicap al copilului petentei, screenshot de pe pagina de Facebook a părții reclamate cu fotografiile indicate în petiție.

2. Adresa înregistrată sub nr. 422/18.01.2022 a fost transmisă inițial prin intermediul poștei electronice (în data de 19.01.2022), la adresa de pe care a fost comunicată sesizarea; ulterior adresa a fost transmisă cu poșta română, cu formular de confirmare de primire; la dosar există dovada primirii corespondenței prin poștă de către petent.

3. Petenta nu a răspuns solicitării C.N.C.D., netransmițând o completare a sesizării și ca urmare citarea nu a fost necesară.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

4. Petenta susține că are un fiu în vârstă de 2 ani și 8 luni, diagnosticat cu autism în luna iulie a anului 2021. Petenta mai susține că a mers cu fiul său la terapie în localitatea Bolintin Vale, la Asociația Creștină Sf. Stelian, asociație unde a solicitat reprezentanților acesteia să nu posteze fotografiile fiului său pe rețelele de socializare.

5. Petenta susține că, în contextul sărbătorii de Sf. Nicolae, fiul său a fost fotografiat de către terapeutul asociației fără acordul său. Totdată, mai precizează că i-a reamintit respectivei persoane că nu este de acord cu publicarea pozelor, însă i s-a răspuns că pozele vor fi publicate doar pe grupul mămicilor, fără să se ia în considerare lipsa acordului său.

6. Petenta mai susține că fotografiile cu fiul său au fost postate și pe rețeaua de socializare Facebook și pe internet, situație în care a transmis mesaj către asociație cu rugămintea să fie șterse pozele cu fiul său. Petenta afirmă că terapeutul asociației a scos-o de pe grupul mămicilor iar în momentul în care a luat legătura cu doamna de la asociație (în data de 06.12.2021), aceasta i-a răspuns foarte nervoasă că reprezintă o problemă dacă nu este de acord cu publicarea pozelor.

7. Petenta susține că în data de 08.12.2021 a mers cu fiul său la terapie, iar terapeutul nu i-a răspuns la salut, în vreme ce doamna i-a cerut pe un ton autoritar să nu ducă băiețelul la serbarea de Moș Crăciun, acesta urmând să primească cadoul de crăciun la asociație și nu la serbare, informând-o în același timp că nu îi vor mai primi copilul la terapie. Petenta susține că a fost jignită de doamna, care i-a spus că „are o problemă la cap” și a țipat la dumneai, spunându-i că dacă nu publică pozele cu băiețelul pe rețelele de socializare nu mai au sponsori.

8. De asemenea, petenta mai susține că refuzul său cu privire la fotografierea și postarea pozelor pe rețelele de socializare a reprezentat motivul încetării continuării terapiei. Petenta precizează că în aceeași zi, terapeutul i-a luat fiul de mână și a intrat la oră, oră la care fiul său a plâns permanent, iar dumnealui nu a încercat să-l liniștească și nici nu a chemat-o ca să încerce să îl calmeze.

9. Petenta susține că l-a auzit pe terapeutul asociației spunând mămicilor să nu aibă speranțe pentru că acești copii nu au șanse să-și revină, precum și că membrii asociației se folosesc de copiii cu probleme pentru a primi sponsorizări și ajutor, sfătuind-o inclusiv pe dumneai să facă același lucru pentru a primi ajutor.

10. Petenta afirmă că nu este de acord să își expună copilul pe rețelele de socializare, susținând că dumneai și-a dus copilul la terapie pentru a fi ajutat, nu pentru a face publicitate. Petenta mai precizează că în timpul orei de terapie, terapeutul face ce vrea, logopedul stă pe telefon în timpul orei, iar copiii plâng.

11. Petenta precizează că terapeutul îi jignește pe copiii mai mari, drăcuindu-i și spunându-le că nu sunt buni de nimic.

12. În final, petenta susține că există mai multe mămici nemulțumite de activitatea reprezentanților asociației, cărora le este teamă să vorbească.

Susținerile părții reclamate

IV. Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

13. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

➤ **Ordinul nr.144/2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicat în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008:**

- art. 20: „(1) La primirea petiției titularul de dosar verifică petiția și, în cazul în care constată anumite lipsuri, pune în vedere petentului să completeze petiția de îndată. (2) În cazul în care petiția a fost primită prin poștă, petentului i se comunică în scris lipsurile ei, cu mențiunea că până la termenul acordat să facă completările necesare.”
- art. 63: „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției, pronunțându-se cu prioritate asupra excepției.”

➤ **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată:**

- art. 2 alin. (1): „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.
- art. 10: “Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: a) refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice; b) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sănătate publică - alegerea medicului de familie, asistență medicală, asigurările de sănătate, serviciile de urgență sau alte servicii de sănătate; c) refuzul de a vinde sau de a închiria un teren sau imobil cu destinație de locuință; d) refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract; e) refuzul accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de teatre, cinematografe, biblioteci, muzee și expoziții; f) refuzul accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică; g) refuzul accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de companiile de transport în comun - prin avion, vapor, tren, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi sau prin alte mijloace; h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”
- art. 15: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o

anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

- art. 20 alin. (6): *“Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”*

➤ **Constituția României, revizuită:**

- art. 1 alin. (3) - Statul român: *„România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”*
- art. 15 alin. (1) – Universalitatea: *„Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”*
- art. 16: *“(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”*
- art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului: *„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”*

IV. Principiile de analiză

14. Potrivit art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;
- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege.

15. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, intervine atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.”*

16. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie criteriul interzis de legiuitorul național prin art. 2 alin 1, textul de lege prezentând sub forma unei enumerări cu caracter determinat criteriul de *„rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri,*

sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată”; caracterul neexhaustiv al enumerării este dat de însăși sintagma „sau orice alt criteriu” alăturată criteriilor exprese, sintagmă care oferă posibilitatea reținerii oricărui alt criteriu nespecificat de lege, dar care este materializat ca fapt determinant în săvârșirea unei fapte de discriminare. Criteriul, în raport cu elementele constitutive ale discriminării, astfel cum este definit în art. 2 din O.G. nr. 137/2000, trebuie interpretat în sensul existenței sale ipso facto, ca circumstanță concretizată, materializată, constituind însăși cauza actului sau faptului discriminatoriu și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării.

17. Discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis invocat de petent, care constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

18. De asemenea, o faptă poate fi considerată faptă de discriminare dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

19. Astfel, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

VI. Aplicarea principiilor la speță. Motivele de fapt și de drept

20. **În fapt**, Colegiul director constată că este chemat să se pronunțe cu privire la o posibilă faptă de discriminare săvârșită împotriva unei persoane cu handicap.

21. **În drept**, examinând cu prioritate îndeplinirea cerințelor de formă pentru formularea unei petiții în fața Consiliului Național pentru Combaterea discriminării, conform art. 11 alin.1 din *Ordinul nr. 144/2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor*, Colegiul director a observat lipsa semnăturii petentei, în absența căreia instituția Consiliului se află în imposibilitatea de a trece la soluționarea fondului, petiția nefiind asumată de autorul acesteia. De asemenea Colegiul director a observat lipsa indicării persoanelor reclamate cu nume și prenume / denumire, întrând în obligația petentei să indice în cuprinsul sesizării persoana/persoanele împotriva căreia/căroră se îndreaptă reclamația pentru ca acesta/acestea să poată fi citată/citate și să-și exercite apărarea în condițiile legii.

22. Astfel, potrivit prevederilor art. 20 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, Colegiul director, observând că sesizarea nu cuprinde toate elementele prevăzute ca obligatorii de art. 11 alin.1 din respectiva procedură, prin adresa înregistrată sub nr. 422/18.01.2022 a solicitat petentei să transmită o petiție semnată olograf în care să

indice numele/prenumele persoanelor fizice și/sau denumirea persoanei juridice împotriva căroră își îndreaptă acuzațiile de discriminare.

23. În continuare, Colegiul director a solicitat petentei să depună materialul probatoriu minim necesar stabilirii prezumției de discriminare (*certificatul de încadrare în grad de handicap al copilului petentei, screenshot de pe pagina de Facebook a părții reclamate cu fotografiile indicate în petiție*), conform art. 20 alin. (6) din O.G. nr. 137/2000 republicată. În acest sens, Colegiul director reiterează faptul că în materia nediscriminării sarcina probei este împărțită între petent și reclamat în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări, iar părții reclamate îi revine sarcina de a demonta prezumția de discriminare, în caz contrar urmând să răspundă pentru săvârșirea faptei de discriminare.

24. Întrucât petenta nu și-a îndeplinit obligația de a comunica Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării informațiile solicitate în baza art. 20 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, în special retransmiterea unei petiții semnate olograf, Colegiul director ia act de faptul că în dosarul în cauză s-au efectuat demersurile procedurale legale, însă petenta nu le-a dat curs, în vederea respectării condițiilor art. 11 alin.1 din același act normativ.

25. De asemenea, Colegiul director ia act și de prevederile art. 133 din Codul de procedură civilă {“(1)Cererea de chemare în judecată care nu cuprinde numele reclamantului sau al pârâtului, obiectul ei sau semnătura, va fi declarată nulă. (2)Lipsa semnăturii se poate totuși împlini în tot cursul judecății. Dacă pârâtul invocă lipsa de semnătură, reclamantul va trebui să semneze cel mai târziu la prima zi de înfățișare următoare, iar când este prezent în instanță, în chiar ședința în care a fost invocată nulitatea.”} și constată că neîndeplinirea condițiilor de validitate atât pentru introducerea unei petiții în fața unei autorități publice cât și a unei acțiuni în instanța de judecată conduce la neanalizarea fondului speței.

25. În concluzie, Colegiul director dispune clasarea petiției pentru neîntrunirea elementele prevăzute de dispozițiile art. 11 alin.1 Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Clasarea petiției, având în vedere nerespectarea condițiilor prevăzute de art. 11 alin.1 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor: lipsa semnăturii, lipsa indicării părților reclamate cu precizarea numelui acestora.

2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica petentei.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit prevederilor O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director:

DIACONU ADRIAN – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

Data redactării: 15.06.2022

Redactată și motivată C.O./S.D.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu